

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาเพื่อการศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาล หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นบุคลากรพยาบาลที่ขึ้นปฏิบัติงาน ในช่วงระหว่างวันที่ 28 เมษายน ถึง 4 พฤษภาคม 2549 รวมเป็นเวลา 7 วัน ผลการศึกษานำเสนอตามหัวข้อดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทในแต่ละเวร ในรอบ 24 ชั่วโมง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในแต่ละเวร ในรอบ 24 ชั่วโมง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงและนอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในการรับใหม่

ส่วนที่ 5 ข้อมูลสัดส่วนปริมาณงานทั้งหมดของเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1

จำนวน และร้อยละของบุคลากรพยาบาลจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

	พยาบาลวิชาชีพ (N = 15)		พยาบาลเทคนิค (N = 1)		ผู้ช่วยเหลือคนไข้ (N = 5)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
20-30 ปี	4	26.66	0	0	4	80
31-40 ปี	7	46.67	0	0	0	0
41-50 ปี	4	26.66	1	100	1	20
ระดับการศึกษา						
มัธยมศึกษา	0	0	0	0	4	80
ประกาศนียบัตร	0	0	1	100	0	0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	13	86.66	0	0	1	20
ปริญญาโท	2	13.33	0	0	0	0
ประสบการณ์ในการทำงานในหอผู้ป่วย						
1-5 ปี	6	40	0	0	4	75
6-10 ปี	5	33.33	0	0	0	0
> 10 ปี	4	26.66	1	100	1	25

จากตารางที่ 1 พยาบาลวิชาชีพส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี หรือร้อยละ 46.67 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าร้อยละ 86.66 และประสบการณ์การทำงานในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 ในช่วง 1-5 ปี ร้อยละ 40 พยาบาลเทคนิคมี 1 คน อายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี มีประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 10 ปี และมีการศึกษาระดับประกาศนียบัตร ส่วนผู้ช่วยเหลือคนไข้ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ช่วงระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 80 ศึกษาในระดับมัธยมร้อยละ 80 และประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี ร้อยละ 80

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 2

จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยแต่ละประเภทจำแนกตามอายุ กลุ่มโรค

ข้อมูลส่วน บุคคล/ กลุ่มโรค	ประเภทที่ 1		ประเภทที่ 2		ประเภทที่ 3		ประเภทที่ 4		รวมทุกประเภท	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ										
1-5 ปี	6	13.95	2	4.65	2	4.65	0	0	10	23.26
6-10 ปี	2	4.65	6	13.95	9	20.93	5	11.63	22	51.16
11-15 ปี	0	0	4	9.30	7	16.28	0	0	11	25.58
อายุกรรม	2	4.65	4	9.30	10	23.26	3	6.98	19	44.19
ศัลยกรรม	6	13.95	8	18.60	8	18.60	2	4.65	24	55.81

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยอายุอยู่ในช่วงอายุ 6-10 ปี มากที่สุดร้อยละ 51.16 รองลงมาคือผู้ป่วยอายุ 11-15 ปี ร้อยละ 25.58 และจำแนกตามกลุ่มโรคทางด้านศัลยกรรมมากที่สุด ร้อยละ 55.81 และรองลงมาคือผู้ป่วยทางด้านศัลยกรรมร้อยละ 44.19

ตารางที่ 3

จำนวน และร้อยละของผู้ป่วยจำแนกตามการวินิจฉัยโรคและประเภทผู้ป่วย

การวินิจฉัยโรค	ประเภทที่ 1	ประเภทที่ 2	ประเภทที่ 3	ประเภทที่ 4	รวม	ร้อยละ
อายุรกรรม						
ปอดบวมน้ำ	2	0	0	0	2	4.65
มะเร็งในเม็ดเลือดขาว	0	2	3	0	5	11.63
ไข้สมองอักเสบ	0	1	3	1	5	11.63
เชื้อราในสมอง	0	1	0	0	1	2.33
ลำไส้อักเสบ	0	0	2	0	2	4.65
ชาลิ้นซีเมียและปอดอักเสบ	0	0	1	0	1	2.33
ลมชัก	0	0	1	0	1	2.33
เกล็ดเลือดต่ำ	0	0	0	1	1	2.33
ศัลยกรรม						
ไส้ติ่งอักเสบ	2	2	1	1	6	13.95
บาดเจ็บทางช่องท้อง	1	2	0	0	3	6.98
ชาลิ้นซีเมียและผ่าตัดม้าม	1	0	0	0	1	2.33
ลำไส้โป่งพองและผ่าตัดลำไส้ทางหน้าท้อง	1	1	0	0	2	4.65
เลือดออกที่ปลายอวัยวะเพศ	1	0	0	0	1	2.33
ลำไส้โป่งพอง	0	1	1	0	2	4.65
แผลถูกไฟไหม้น้ำร้อนลวก	0	0	2	0	2	4.65
บาดเจ็บทางศีรษะ	0	2	2	0	4	9.30
แผลติดเชื้อ	0	0	2	0	2	4.65
ลำไส้เลื่อน	0	0	0	1	1	2.33
ส่งแปลกลปอมในลำไส้	0	0	0	1	1	2.33
รวม	8	12	18	5	43	100

จากตารางที่ 3 การวินิจฉัยโรคในกลุ่มตัวอย่างมีผู้ป่วยโรคไส้ติ่งอักเสบมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.95 รองลงมาคือผู้ป่วยโรคมะเร็งในเม็ดเลือดขาว และไข้สมองอักเสบคิดเป็นร้อยละ 11.63 เท่ากัน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทในแต่ละเวร

ตารางที่ 4

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทในแต่ละเวรและในรอบ 24 ชั่วโมง

ประเภทผู้ป่วย	ปริมาณเวลา (ชั่วโมง)						รวมใน
	เวรเช้า		เวรบ่าย		เวรดึก		24 ชม.
	$\bar{X}$ (n= 29)	S.D.	$\bar{X}$ (n= 29)	S.D.	$\bar{X}$ (n= 29)	S.D.	(ชั่วโมง)
ผู้ป่วยประเภทที่ 1 ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะอันตราย	1.34	0.80	1.53	0.90	1.08	1.05	3.95
ผู้ป่วยประเภทที่ 2 ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะกึ่งอันตราย	1.01	0.56	0.74	0.47	0.93	0.63	2.68
ผู้ป่วยประเภทที่ 3 ผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะเจ็บป่วยที่ไม่รุนแรง	0.38	0.14	0.26	0.15	0.22	0.16	0.86
ผู้ป่วยประเภทที่ 4 ผู้ป่วยพักฟื้น	0.24	0.03	0.09	0.01	0.14	0.04	0.47

จากตารางที่ 4 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภท ในรอบ 24 ชั่วโมง ใช้เวลาเฉลี่ยมากที่สุดประเภทที่ 1 เท่ากับ 3.95 ชั่วโมง โดยเวรบ่ายใช้เวลามากที่สุดเท่ากับ 1.53 ชั่วโมง รองลงมาผู้ป่วยประเภทที่ 2, 3 และ 4 ใช้เวลาเท่ากับ 2.68 ชั่วโมง 0.86 ชั่วโมง และ 0.47 ชั่วโมง ตามลำดับ

ตารางที่ 5

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในแต่ละเวรของผู้ป่วยทุกประเภท ทั้งหมดใน 24 ชั่วโมง

กิจกรรมการพยาบาลโดยตรง	ปริมาณเวลาในแต่ละเวร (ชั่วโมง)						รวมใน 24 ชม. (ชั่วโมง)
	เวรเช้า		เวรบ่าย		เวรดึก		
	ชั่วโมง	ร้อยละ	ชั่วโมง	ร้อยละ	ชั่วโมง	ร้อยละ	
1. การดูแลเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน							
1.1 การรับประทานอาหาร	0	0	0.18	37.50	0.30	6.25	0.48
1.2 การขับถ่าย	0	0	0	0	0	0	0
1.3 การทำความสะอาดร่างกาย	1.41	32.56	1.07	24.71	1.85	42.73	4.33
1.4 การเคลื่อนไหวร่างกายและการ ออกกำลังกาย	0.88	61.11	0.28	19.44	0.28	19.44	1.44
2. การให้ยาประเภทต่างๆและการ ปฏิบัติการรักษาพยาบาล							
2.1 การให้ยาประเภทต่างๆ	2.93	42.71	2.40	34.98	1.53	22.31	6.86
2.2 การปฏิบัติการรักษาพยาบาล	6.97	48.64	3.81	26.59	3.55	24.77	14.33
3. การสังเกตและการตรวจวัดเกี่ยวกับ สภาพอาการต่างๆ/สัญญาณชีพและ เครื่องวัดต่างๆ	5.82	40.06	3.81	26.22	4.89	33.72	14.53
4. การสอนและการกระตุ้นประกอบ จิตใจ	1.12	27.86	2.59	64.43	0.30	7.71	4.02
5. การเยี่ยมชมตรวจเพื่อการติดตาม ผลการรักษา	2.73	53.32	1.42	27.73	0.96	18.95	5.12
รวม (ชั่วโมง)	21.84	42.72	15.14	29.62	14.14	27.66	51.12

จากตารางที่ 5 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลต่อผู้ป่วยทั้งหมดในรอบ 24 ชั่วโมง ใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 51.12 ชั่วโมง โดยพบว่าเวรเช้าใช้เวลามากที่สุดเท่ากับ 21.84 ชั่วโมง หรือร้อยละ 42.72 รองลงมาเป็นเวรบ่ายเท่ากับ 15.14 ชั่วโมง หรือร้อยละ 29.62 และเวรดึกเท่ากับ 14.14 ชั่วโมง หรือร้อยละ 27.66 กิจกรรมการพยาบาลที่ใช้เวลามากที่สุดคือการสังเกตและการตรวจวัดเกี่ยวกับสภาพอาการต่างๆ/สัญญาณชีพและเครื่องวัดต่างๆ ใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 14.53 ชั่วโมง รองลงมาก็คือการปฏิบัติการรักษาพยาบาลใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 14.33 ชั่วโมง กิจกรรมที่ใช้เวลาน้อยที่สุดคือการดูแลเกี่ยวกับการรับประทานอาหารเฉลี่ยเท่ากับ 0.48 ชั่วโมง และกิจกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติคือกิจกรรมการดูแลเกี่ยวกับการขับถ่าย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเฉลี่ยเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในแต่ละเวร

ตารางที่ 6

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในแต่ละเวรและในรอบ 24 ชั่วโมง

กิจกรรมการพยาบาล	ปริมาณเวลา (ชั่วโมง)						รวมในรอบ 24 ชม. (ชั่วโมง)
	เวรเช้า		เวรบ่าย		เวรดึก		
	$\bar{X}$ (n=21)	S.D.	$\bar{X}$ (n=21)	S.D.	$\bar{X}$ (n= 21)	S.D.	
1.กิจกรรมการพยาบาล โดยอ้อม	1.99	1.32	2.00	0.49	2.38	1.27	6.37
2.กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารหอผู้ป่วย	1.20	0.93	0.50	0.85	0.75	1.11	2.45
3.กิจกรรมด้านวิชาการ	0.24	0.19	0.03	0.03	0	0	0.27
4.กิจกรรมในเวลาพักและ การใช้เวลาว่าง	0.99	0.02	0.54	0.23	0.50	0.69	2.03
5.กิจกรรมรอคอย	0.04	0.08	0.05	0.13	0.02	0.01	0.11
รวม (ชั่วโมง)	4.46		3.12		3.65		11.23

จากตารางที่ 6 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเฉลี่ยต่อบุคลากร 1 คน มากที่สุดในเวรเช้าเท่ากับ 4.46 ชั่วโมง รองลงมาเป็นเวรดึกใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ชั่วโมง และน้อยที่สุดในเวรบ่ายใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 ชั่วโมง และในรอบ 24 ชั่วโมง กิจกรรมที่ใช้เวลามากที่สุดคือกิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อม ใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 6.37 ชั่วโมง และใช้เวลาในเวรดึกมากที่สุด 2.38 ชั่วโมง ส่วนในรอบ 24 ชั่วโมง กิจกรรมที่ใช้เวลาน้อยที่สุดคือกิจกรรมการรอคอยใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 0.11 ชั่วโมง

ส่วนที่ 4 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในการรับใหม่ของบุคลากรพยาบาล

ตารางที่ 7

ปริมาณเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในการรับผู้ป่วยใหม่ของบุคลากรพยาบาลต่อรายในแต่ละเวอร์

กิจกรรมการพยาบาล	ปริมาณเวลา(ชั่วโมง)					
	เวอร์เช้า		เวอร์บ่าย		เวอร์ดึก	
	$\bar{X}$ (n = 5)	S.D.	$\bar{X}$ (n = 2)	S.D.	$\bar{X}$ (n = 2)	S.D.
กิจกรรมการพยาบาลโดยตรง	0.36	0.05	0.51	0	0.49	0
กิจกรรมการพยาบาลที่ นอกเหนือโดยตรง	0.52	0.16	0.58	0	0.57	0
รวม	0.88	0.17	1.09	0	1.06	0

จากตารางที่ 7 เวลาที่ใช้ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในการรับผู้ป่วยใหม่ของบุคลากรพยาบาลต่อผู้ป่วย 1 ราย ใช้เวลาเฉลี่ยมากที่สุดในวันเวอร์บ่ายเท่ากับ 1.09 ชั่วโมง รองลงมาเวอร์ดึกเท่ากับ 1.06 ชั่วโมง และเวอร์เช้าใช้เวลาเท่ากับ 0.88 ชั่วโมง (S.D. 0.17)

ส่วนที่ 5 ข้อมูลสัดส่วนปริมาณเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาลในแต่ละเวรใช้เวลาทั้งหมดของเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึก

ตารางที่ 8

ร้อยละของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในแต่ละกิจกรรมของบุคลากรพยาบาลแต่ละเวร ใน 24 ชั่วโมง

กิจกรรมการพยาบาล	ค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาล (ชั่วโมง)							
	เวรเช้า		เวรบ่าย		เวรดึก		รวม 24 ชั่วโมง	
	ชั่วโมง	ร้อยละ	ชั่วโมง	ร้อยละ	ชั่วโมง	ร้อยละ	ชั่วโมง	ร้อยละ
1. กิจกรรมการพยาบาลโดยตรง	21.84	42.72	15.14	29.62	14.14	27.66	51.12	39.06
2. กิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือการพยาบาลโดยตรง	36.62	51.64	16.04	22.62	18.28	25.74	70.94	54.20
2.1 พยาบาลทางอ้อม	16.34	42.32	10.28	26.63	11.99	31.05	38.61	29.51
2.2 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหอผู้ป่วยและงานบ้าน	9.85	60.92	2.57	15.89	3.75	23.18	16.16	12.35
2.3 กิจกรรมด้านวิชาการ	1.97	92.92	0.15	7.08	0.02	0.02	2.14	1.64
2.4 กิจกรรมในเวลาพักและการใช้เวลาว่าง	8.13	60.63	2.78	20.73	2.50	18.64	13.41	10.25
2.5 กิจกรรมรอคอย	0.33	54.10	0.26	42.62	0.02	3.28	0.61	0.47
รวม	58.46	47.89	31.18	25.54	32.42	26.56	122.06	100

จากตารางที่ 8 เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงและกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลทุกกิจกรรมของบุคลากรพยาบาลทั้งหมดในแต่ละเวรมีสัดส่วนในเวรเข้ามากที่สุดเท่ากับ 58.46 ชั่วโมง หรือร้อยละ 47.89 รองลงมาเป็นเวรคึกและเวรบ่าย เวลาที่ใช้ใกล้เคียงกันมากที่สุดคือ 31.18 และ 32.42 ชั่วโมง หรือร้อยละ 26.56, 25.54 ตามลำดับ ดังนั้น อัตราส่วนร้อยละปริมาณงานทั้งหมดเวร เข้า: เวรบ่าย: เวรคึก เท่ากับ 47.89: 25.54: 26.56

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาลในหอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์การศึกษาดังนี้

1. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทในรอบ 24 ชั่วโมง ผลการศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วย 4 ประเภทตามการจำแนกประเภทผู้ป่วยของกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ พบว่าจากการรวบรวมข้อมูลได้กลุ่มตัวอย่างที่สังเกตเป็นผู้ป่วยในกลุ่มโรคอายุรกรรม จำนวน 19 ราย และศัลยกรรมจำนวน 24 ราย จำแนกตามประเภทผู้ป่วยดังนี้ ผู้ป่วยประเภทที่ 1 ประกอบด้วยผู้ป่วยโรคทางอายุรกรรม ได้แก่ ปอดบวม น้ำส่วนผู้ป่วยโรคทางศัลยกรรม ได้แก่ โรคเลือดธาลัสซีเมียและผ่าตัดม้าม ใส้ติ่งอักเสบ ลำไส้โป่งพองหลังผ่าตัด ลำไส้ออกทางหน้าท้อง และบาดเจ็บทางช่องท้อง ผู้ป่วยประเภทที่ 2 ประกอบด้วยผู้ป่วยโรคทางอายุรกรรม ได้แก่ มะเร็งในเม็ดเลือดขาว ไข้สมองอักเสบ เป็นต้น ส่วนผู้ป่วยโรคทางศัลยกรรม ได้แก่ บาดเจ็บทางช่องท้องผ่าตัดลำไส้ทางช่องท้องและบาดเจ็บทางศีรษะ เป็นต้น ผู้ป่วยประเภทที่ 3 ประกอบด้วยผู้ป่วยโรคทางอายุรกรรม ได้แก่ กระเพาะอักเสบเฉียบพลัน โรคเลือดธาลัสซีเมียและปอดอักเสบ และ ไข้สมองอักเสบ เป็นต้น ส่วนผู้ป่วยโรคทางศัลยกรรมได้แก่ไฟไหม้น้ำร้อนลวก แผลติดเชื้อและ ลำไส้โป่งพอง เป็นต้น และในผู้ป่วยประเภทที่ 4 ประกอบด้วยผู้ป่วยโรคทางอายุรกรรม ได้แก่ เกล็ดเลือดต่ำส่วนผู้ป่วยโรคทางศัลยกรรมได้แก่ลำไส้เลื่อน (ตารางที่ 3) เมื่อพิจารณาข้อมูลดังกล่าวพบว่ามี ความแตกต่างกันในแต่ละโรคที่ศึกษาทั้งกลุ่มโรคอายุรกรรมและศัลยกรรมซึ่งผู้ป่วยเหล่านี้มีความแตกต่างทั้งด้านการรักษาพยาบาลและกิจกรรมการพยาบาลที่จะปฏิบัติกับผู้ป่วย และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีผู้ป่วยที่อยู่ในกลุ่มโรค 5 อันดับแรกของหอผู้ป่วยเช่นผู้ป่วยโรคกระเพาะลำไส้อักเสบเฉียบพลัน ใส้ติ่งอักเสบ บาดเจ็บทางศีรษะและปอดอักเสบ ส่วนผู้ป่วยโรคเลือดธาลัสซีเมีย ซึ่งเป็นโรคอันดับแรกที่พบในหอผู้ป่วยไม่ได้มีในกลุ่มตัวอย่างแต่จะเป็นผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนจากโรคปอดอักเสบเนื่องจากผู้ป่วยจะเข้ารับการรักษานในเวรเช้าและจำหน่ายในคืน เวรบ่ายจึงไม่สามารถเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ จากข้อมูลดังกล่าวอภิปรายว่าในช่วงที่ศึกษามีกลุ่มตัวอย่างสามารถครอบคลุมโรคที่พบบ่อยแต่ไม่ครอบคลุมกลุ่มโรคทั้งหมดในหอผู้ป่วยเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวนน้อย

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยทั้ง 4 ประเภท พบว่าผู้ป่วยประเภทที่ 1, 2, 3 และ 4 (จากอาการหนักมากไปหาน้อย) เท่ากับ 3.95 ชั่วโมง, 2.68 ชั่วโมง 0.86 ชั่วโมง และ 0.47 ชั่วโมง ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของผู้ป่วยเด็กในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิเดียวกัน เช่น การศึกษาของทิพวัลย์ ดารามาศ (2538) ศึกษาความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยในหอผู้ป่วยเด็กสามัญ โรงพยาบาลรามธิบดี โดยใช้เกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยของจอห์นสัน การศึกษาของเตือนใจ ยงพานิช (2545) ทำการศึกษาการพัฒนาแบบจำลองการจัดอัตรากำลังบุคลากรพยาบาลตามการวิเคราะห์ภาระงานหอผู้ป่วยเด็กโรงพยาบาลตำรวจ โดยใช้เกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยตามความต้องการการพยาบาลของ CASH (Georgette, 1970) และเกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยของ วาสเลอร์ (Warstler) ปรับปรุงใช้ด้วยกัน และการศึกษาของคณะกรรมการวิจัย ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ (2545) ได้ศึกษาการหาอัตรากำลังบุคลากรพยาบาลโดยใช้ระบบการจำแนกประเภทผู้ป่วยของผู้ป่วยเด็ก โดยใช้เกณฑ์การจำแนกผู้ป่วยของจอห์นสัน (Johnson, 1984) พบว่าเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลไม่สอดคล้องกันและพบว่าใช้เวลาน้อยกว่าการศึกษาที่ผ่านมา อภิปรายผลว่าผู้ป่วยแต่ละประเภทที่ใช้เกณฑ์การจำแนกที่ต่างกัน เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาลจะต่างกันด้วยซึ่งสอดคล้องจากการแนะนำของเฟรย์ (Fray, 1984) และฟิลลิปส์ แคสทอร์ เพรสคอตท์ และซอเคน (Phillips, Castorr, Prescott & Socken, 1992), อ้างในคณะกรรมการวิจัย ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ (2545) ว่าเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในผู้ป่วยแต่ละประเภทของสถาบันหนึ่งไม่สามารถใช้ในสถาบันที่แตกต่างกันได้และแต่ละสถาบันควรมีปริมาณเวลาที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในผู้ป่วยแต่ละประเภทของตนเอง จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างในช่วงที่ศึกษาเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาแตกต่างกันทั้งโรคทางอายุรกรรมและศัลยกรรมและอายุของผู้ป่วยที่ต่างกันทำให้กิจกรรมการพยาบาลแตกต่างกันและจากข้อมูลการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวนกิจกรรมที่ไม่มีการปฏิบัติในคู่มือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 20 กิจกรรม หรือร้อยละ 29.85 นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบการนำเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในการศึกษาครั้งนี้มาคำนวณหาความสามารถในการผลิตทางการพยาบาลพบว่าไม่สอดคล้องกับการหาความสามารถในการผลิตทางการพยาบาลของหอผู้ป่วยซึ่งปัจจุบันใช้เกณฑ์ของประเภทของ วาสเลอร์ (Wastler, 1972) เป็นเกณฑ์ตามนโยบายของกลุ่มการพยาบาล ซึ่งถ้านำเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในการศึกษาครั้งนี้มาหาความสามารถในการผลิตทางการพยาบาลผลจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานจะลดน้อยลงและพบว่าเกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยที่นำมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้เป็นการจำแนกประเภทผู้ป่วยที่ประยุกต์จากสำนักการพยาบาล (2547) ได้นำลักษณะประเภทผู้ป่วยและลักษณะความต้องการการพยาบาล

บางส่วนที่สำคัญมาเป็นเกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วย และไม่ได้คิดค่าคะแนนแบบสำนักงานการพยาบาลจึงไม่ได้ค่าคะแนนความต้องการการพยาบาลที่แท้จริง ดังนั้นการใช้เวลาของบุคลากรพยาบาลที่ปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลจึงแตกต่างกันซึ่งวิธีการประเมินประเภทผู้ป่วยแบบนี้เป็นวิธีการประเมินตามแบบอย่างเป็นส่วนใหญ่โดยเป็นคำบรรยายลักษณะของผู้ป่วยตามหัวข้อของความต้องการการพยาบาล ในการจัดประเภทผู้ป่วยจะเปรียบเทียบกับลักษณะที่เป็นจริงของผู้ป่วยกับลักษณะที่ระบุไว้ในตามตัวอย่างและจัดผู้ป่วยเข้าไปในประเภทที่มีลักษณะที่ใกล้เคียงลักษณะของผู้ป่วยมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรวิเคราะห์ภาระงานทั้งหมดเพื่อให้ได้ปริมาณงานที่แท้จริง

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยประเภทที่ 1 ใช้เวลาเฉลี่ยในเวรเช้า เวรบ่ายและเวรดึกเท่ากับ 1.34 ชั่วโมง (S.D. 0.80), 1.53 ชั่วโมง (S.D. 0.90) และ 1.08 ชั่วโมง (S.D. 1.05) ตามลำดับ (ตารางที่ 4) ผลการศึกษาพบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในเวรบ่ายมากกว่าเวรเช้าและเวรดึก อภิปรายผลว่าในช่วงที่ศึกษามีผู้ป่วยที่ต้องการการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลมากกว่าเวรอื่นเนื่องจากมีผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำท่วมปอดต้องใช้เครื่องช่วยหายใจมีอาการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงมีการใช้เวลาในให้การพยาบาลปฏิบัติกิจกรรมการรักษาพยาบาล การสังเกตและการตรวจวัดเกี่ยวกับสภาพอาการ/วัดสัญญาณชีพและเครื่องวัดต่างๆตลอดเวลาและเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดแต่ละกิจกรรมการพยาบาลพบว่ากิจกรรมการพยาบาลที่บุคลากรใช้เวลาปฏิบัติมากที่สุดคือกิจกรรมการตรวจวัดสัญญาณชีพใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 21.85-33.85 นาทีต่อเวร รองลงมาคือกิจกรรมการปฏิบัติการรักษาพยาบาลใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 18.80-29.53 นาที ต่อเวร น้อยที่สุดคือการสอนและกระตุ้นประคองจิตใจใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 1.18-4.40 นาที ต่อเวร และกิจกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติคือกิจกรรมการดูแลการรับประทานอาหารและการดูแลการขับถ่าย (ตารางที่ ก1) อภิปรายว่าผู้ป่วยประเภทที่ 1 เป็นผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะวิกฤตหรือภาวะเสี่ยงต่อชีวิต กิจกรรมการพยาบาลที่ให้จึงมุ่งเน้นในการปฏิบัติการรักษาพยาบาลและเฝ้าระวังติดตามสัญญาณชีพ เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย ส่วนกิจกรรมการดูแลการขับถ่ายและการรับประทานอาหารในช่วงที่ศึกษาผู้ป่วยไม่มีการขับถ่าย แต่มีผู้ป่วยบางรายที่ใส่สายสวนปัสสาวะซึ่งกิจกรรมการดูแลผู้ป่วยสายสวนปัสสาวะไม่ได้จัดอยู่ในหมวดกิจกรรมการพยาบาลการดูแลการขับถ่าย ส่วนกิจกรรมการพยาบาลการรับประทานอาหารผู้ป่วยทั้งหมดในช่วงที่ศึกษามีแผนการรักษาของแพทย์ให้ดื่มน้ำและอาหารจึงไม่มีกิจกรรมการพยาบาลดังกล่าว

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยประเภทที่ 2 ใช้เวลาเฉลี่ยในเวรเช้า เวรบ่ายและเวรดึกเท่ากับ 1.01 ชั่วโมง (S.D. 0.56), 0.74 ชั่วโมง (S.D. 0.47) และ 0.93 ชั่วโมง (S.D. 0.63) ตามลำดับ (ตารางที่ 4) ผลการศึกษาพบว่าเวลาที่

ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยในเวรเช้ามากกว่าเวรดึกและเวรบ่ายตามลำดับอภิปรายผลว่าผู้ป่วยประเภทนี้เป็นผู้ป่วยกึ่งอันตรายดังนั้นเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ป่วยขณะนั้นซึ่งพบว่ากิจกรรมการพยาบาลที่ใช้เวลาในเวรเช้าคือกิจกรรมการพยาบาลการปฏิบัติการรักษาพยาบาลและการสังเกตและการตรวจวัดเกี่ยวกับสภาพอาการ/วัดสัญญาณชีพ เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดแต่ละกิจกรรมการพยาบาลพบว่ากิจกรรมการพยาบาลที่บุคลากรใช้เวลาปฏิบัติมากที่สุดคือกิจกรรมการปฏิบัติการรักษาพยาบาลใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 14.63-24.32 นาทีต่อเวร รองลงมาคือกิจกรรมการตรวจวัดสัญญาณชีพใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 10.67-13.44 นาทีต่อเวร น้อยที่สุดคือการสอนและประทับประคองจิตใจใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 0.07-2.14 นาที ต่อเวร และกิจกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติคือกิจกรรมการดูแลการรับประทานอาหารและการดูแลการขับถ่าย (ตารางที่ ก2) อภิปรายว่าผู้ป่วยประเภทที่ 2 เป็นผู้ป่วยที่มีลักษณะประเภทผู้ป่วยใกล้เคียงผู้ป่วยประเภทที่1 กิจกรรมการพยาบาลที่ให้จึงมุ่งเน้นในการปฏิบัติการรักษาพยาบาลและเฝ้าระวังติดตามสัญญาณชีพ เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย ส่วนกิจกรรมการดูแลการขับถ่ายและการรับประทานอาหารในหอผู้ป่วยเด็กอนุญาตให้ญาติเฝ้า ญาติจึงมีส่วนร่วมในการดูแลกิจวัตรประจำวันเหล่านี้ ในผู้ป่วยประเภทนี้พบมีผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปิดลำไส้ทางหน้าท้องทำให้การพยาบาลผู้ป่วยหลังขับถ่ายจึงเป็นการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลการทำแผลและการทำความสะอาดร่างกาย

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยประเภทที่ 3 ใช้เวลาเฉลี่ยในเวรเช้า เวรบ่ายและเวรดึกเท่ากับ 0.38 ชั่วโมง (S.D. 0.14), 0.26 ชั่วโมง (S.D. 0.15) และ 0.22 ชั่วโมง (S.D. 0.16) ตามลำดับ (ตารางที่ 4) ผลการศึกษาพบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในเวรเช้ามากกว่าเวรบ่ายและเวรดึก อภิปรายผลว่าผู้ป่วยประเภทนี้อาการค่อนข้างคงที่กิจกรรมการพยาบาลส่วนใหญ่จึงปฏิบัติในเวรเช้าเช่นกิจกรรมการตรวจวัดสัญญาณชีพเพื่อสังเกตและประเมินอาการผู้ป่วยและกิจกรรมการปฏิบัติการรักษาพยาบาลเนื่องจากในช่วงเวรเช้ามีการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลตามแผนการรักษาของแพทย์เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดแต่ละกิจกรรมการพยาบาลพบว่ากิจกรรมการพยาบาลที่บุคลากรพยาบาลใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลมากที่สุดคือกิจกรรมการตรวจวัดสัญญาณชีพใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 2.23-6.80 นาทีต่อเวร รองลงมาคือกิจกรรมการปฏิบัติการรักษาพยาบาลใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 0.32-5.04 นาทีต่อเวร ส่วนน้อยที่สุดคือกิจกรรมการดูแลการรับประทานอาหารใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 0.49-0.79 นาทีต่อเวร และกิจกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติคือการดูแลการขับถ่าย (ตารางที่ ก3) อภิปรายว่าเนื่องจากผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดีเป็นส่วนใหญ่และผู้ป่วยมีญาติเฝ้าบุคลากรพยาบาลจึงมีส่วนร่วมในการดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันน้อยและพบว่าการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล

ในการรับประทานอาหารซึ่งเป็นผู้ป่วยที่ได้รับอาหารทางสายยางแต่พบว่าใช้เวลาน้อยเนื่องจากเป็น การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลต่อ 1 คน แต่ค่าที่นำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยของผู้ป่วยทั้งหมดในผู้ป่วย ประเภทนี้

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาล ในผู้ป่วยประเภทที่ 4 ใช้เวลาเฉลี่ยในเวรเช้า เวรบ่ายและเวรดึกเท่ากับ 0.24 ชั่วโมง (S.D. 0.03), 0.09 ชั่วโมง (S.D. 0.01) และ 0.14 ชั่วโมง (S.D. 0.04) ตามลำดับ (ตารางที่ 4) ผลการศึกษาพบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในเวรเช้ามากกว่าเวรดึกและเวรบ่ายตามลำดับอภิปรายผลว่า ผู้ป่วยประเภทนี้เป็นผู้ป่วยระยะพักฟื้นกิจกรรมการพยาบาล เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการ พยาบาลมากที่สุดคือกิจกรรมการสอนและประทับประคองจิตใจซึ่งใช้เวลามากที่สุดในเวรเช้าใช้ เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 5.16 นาที (ตารางที่ 4) เนื่องจากเป็นผู้ป่วยเตรียมความพร้อมในการจำหน่ายจึงมี การประเมินความรู้ความเข้าใจและการให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวก่อนกลับบ้าน

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในผู้ป่วยแต่ละประเภท พบว่าเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยประเภทที่ 1 และ 2 ใช้เวลาใกล้เคียงกันคือเท่ากับ 3.95 ชั่วโมง และ 2.68 ชั่วโมง และผู้ป่วยประเภทที่ 3 และ 4 ใช้เวลาใกล้เคียงกันคือ 0.86 ชั่วโมง และ 0.47 ชั่วโมง (ตารางที่ 4) อภิปรายผลว่าผู้ป่วยประเภทที่ 1 และ 2 ใช้เวลาใกล้เคียงกันเนื่องจากใน ผู้ป่วยประเภท 1 มีความแตกต่างกันมากของเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติ กิจกรรมการรักษายาบาล เมื่อ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างพบว่าในผู้ป่วยประเภทที่ 1 มีความแตกต่างกันในผู้ป่วยแต่ละรายเช่นมีผู้ป่วย ทางอายุรกรรมวินิจฉัยโรคปอดบวมน้ำมีภาวะหายใจล้มเหลวต้องการการดูแลตลอดเวลา เนื่องจาก ในผู้ป่วยหนักพยาบาลจะให้ความสำคัญในการให้การพยาบาลตามความต้องการของผู้ป่วยในด้าน ความปลอดภัยและการป้องกันความเสี่ยงของชีวิตทำให้เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล ในการปฏิบัติการรักษาพยาบาลและการ สังเกตอาการ การตรวจวัดเกี่ยวกับสภาพอาการต่างๆ การ วัดสัญญาณชีพและเครื่องวัดต่างๆ มากส่วนผู้ป่วยประเภทที่ 1 อภิปรายที่ใช้เวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมการพยาบาลน้อยคือผู้ป่วยหลังผ่าตัดไส้ติ่ง ที่ได้รับยาคุมสลับภายใน 24 ชั่วโมงแรก เป็น ผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยงต่ออันตรายจากภาวะแทรกซ้อน เป็นผู้ป่วยที่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด เช่นเดียวกันแต่ต้องการเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลน้อยเพราะเป็นช่วงผู้ป่วย ต้องการพักผ่อนและการจัดการบรรเทาความเจ็บปวดเท่านั้น ทำให้กิจกรรมการพยาบาลอื่นๆจึงมี น้อย ดังนั้นค่าเฉลี่ยในผู้ป่วยประเภทที่ 1 ทั้งหมดจึงใกล้เคียงกับเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการ พยาบาลในผู้ป่วยประเภทที่ 2 ซึ่งพบว่าผู้ป่วยบางรายเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล มากคือผู้ป่วยบาดเจ็บทางช่องท้องและหลังผ่าตัดเปิดลำไส้ทางหน้าท้อง หลังผ่าตัดมากกว่า 48 ชั่วโมง แผลซึมตลอดเวลา และช่วยเหลือตัวเองได้น้อย จึงต้องให้การดูแลตลอดเวลา เวลาที่ใช้ใน

การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลเช่นการปฏิบัติการรักษาพยาบาลในการทำความสะอาดแผลในผู้ป่วยรายนี้บ่อยครั้งจากการมีอุจจาระออกทางหน้าท้องและมีแผลซึมตลอดเวลาทำให้การดูแลกิจวัตรประจำวันเกี่ยวกับการทำความสะอาดร่างกายร่วมด้วยทำให้เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลมากค่าเฉลี่ยเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในผู้ป่วยประเภทที่ 2 จึงใกล้เคียงกับผู้ป่วยประเภทที่ 1 ส่วนในผู้ป่วยประเภทที่ 3 และ 4 ใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลใกล้เคียงกันคือเท่ากับ 0.86 และ 0.47 ชั่วโมง (ตารางที่ 4) เนื่องจากเกณฑ์การจำแนกประเภทผู้ป่วยทั้ง 2 ประเภทใกล้เคียงกันเช่นผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างรอการวินิจฉัยหรือรักษาโดยอาการของโรคไม่เกี่ยวกับอวัยวะที่สำคัญมีลักษณะใกล้เคียงกับผู้ป่วยประเภทที่ 4 เช่น ผู้ป่วยเด็กบางรายมีก้อนเนื้อบริเวณอวัยวะที่ไม่สำคัญรอการตรวจวินิจฉัยความต้องการการพยาบาลส่วนใหญ่ได้แก่การสังเกตอาการและการประคบประครองจิตใจซึ่งใกล้เคียงกับผู้ป่วยรอกลับบ้านหรือรอนิยามครบ

เมื่อพิจารณาพบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลใน 24 ชั่วโมง กับผู้ป่วยทั้งหมดเท่ากับ 51.12 ชั่วโมง โดยพบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลของบุคลากรพยาบาลมากที่สุดในเวรเช้าเฉลี่ยเท่ากับ 21.84 ชั่วโมงหรือร้อยละ 42.72 รองลงมาคือเวรบ่ายและเวรดึกเฉลี่ยเท่ากับ 15.14 หรือร้อยละ 29.62 และ 14.14 ชั่วโมงหรือร้อยละ 27.66 ตามลำดับ (ตารางที่ 5) เมื่อเปรียบเทียบการศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลของ ทิพวัลย์ เทียมเสน (2548) ที่ศึกษาในหอผู้ป่วยหนักกุมารเวชกรรมโรงพยาบาลแพร์ เตือนใจ ยงพานิช (2545) ทำการศึกษาการพัฒนาแบบจำลองการจัดอัตรากำลังบุคลากรพยาบาลตามการวิเคราะห์ภาระงาน หอผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลตำรวจ พบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทในผู้ป่วยเด็กในเวรเดียวกันมีความแตกต่างกันแต่ละโรงพยาบาลเนื่องจากระบบการให้บริการและลักษณะงานที่แตกต่างกันอาจเป็นผลที่ทำให้ปริมาณเวลาที่บุคลากรพยาบาลใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงมีความแตกต่างกันไปด้วยส่วนเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละประเภทในแต่ละเวรมีความสอดคล้องกัน คือ เวรเช้าจะใช้เวลามากที่สุด รองลงมาคือเวรบ่ายและดึกตามลำดับอภิปรายว่าในเวรเช้ามีกิจกรรมการรักษาพยาบาลต่างๆ เช่นการเช็มนตรวจของพยาบาลในการรับส่งเวร การให้การพยาบาลตามแผนการรักษา การดูแลกิจวัตรประจำวัน การให้การสอนและประคับประคองจิตใจ นอกจากนี้เวรเช้ายังมีบุคลากรขึ้นปฏิบัติงานมากกว่าเวรบ่าย ดึก ดังนั้นจึงมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลมากกว่าเวรอื่น จากการศึกษพบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลการสังเกตและการตรวจวัดเกี่ยวกับสภาพอาการต่างๆ/สัญญาณชีพและเครื่องวัดต่างๆ ใช้เวลามากที่สุดเท่ากับ 14.53 ชั่วโมง และรองลงมาคือการปฏิบัติการรักษาพยาบาลเท่ากับ 14.33 ชั่วโมง ส่วนกิจกรรมที่ใช้เวลา

น้อยคือกิจกรรมเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันได้แก่การดูแลในการรับประทานอาหารใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 0.48 ชั่วโมง และกิจกรรมที่ไม่พบว่ามีการปฏิบัติคือกิจกรรมการดูแลการขับถ่าย ส่วนกิจกรรมการพยาบาลที่ใช้เวลาน้อยรองลงมาคือกิจกรรมการสอนและประทับประคองจิตใจใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ชั่วโมง (ตารางที่ 5) อภิปรายว่าบุคลากรพยาบาลจะมุ่งเน้นในการดูแลภาวะความเจ็บ ในด้านการรักษาพยาบาลหรือให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยหรือการป้องกันความเสี่ยงโดยการคอยสังเกตอาการและวัดสัญญาณชีพ มากกว่าการดูแลกิจวัตรประจำวัน และเนื่องจากเป็นผู้ป่วยเด็กทางหอผู้ป่วยอนุญาตให้ญาติเฝ้าผู้ป่วยได้กิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในการดูแลกิจวัตรประจำวันญาติจึงมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยเช่นการขับถ่ายหรือการรับประทานอาหาร โดยบุคลากรพยาบาลให้การสนับสนุนในด้านการจัดอุปกรณ์ให้พร้อมใช้ การอำนวยความสะดวก และการให้คำแนะนำในการดูแลตนเอง ส่วนกิจกรรมการพยาบาลในการสอนและประทับประคองจิตใจพบว่าในผู้ป่วยที่ศึกษาบางรายในช่วงที่ศึกษาไม่ได้รับการสอนและประทับประคองจิตใจทำให้ค่าเฉลี่ยที่ได้มีปริมาณน้อยซึ่งผู้ป่วยบางรายได้รับการปฏิบัติในกิจกรรมนี้ในเวรหรือวันอื่นแล้ว บุคลากรพยาบาลจึงให้การพยาบาลตามความต้องการของผู้ป่วยขณะนั้นเป็นส่วนใหญ่

2. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาล

ผลการศึกษาพบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือจากกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงบุคลากรพยาบาลต่อ 1 คนในแต่ละเวรผลการศึกษาพบว่าเวรเช้าใช้เวลามากที่สุดเท่ากับ 4.46 ชั่วโมง รองลงมาเป็นเวรดึกใช้เวลาเท่ากับ 3.65 ชั่วโมง น้อยที่สุดเวรบ่ายใช้เวลาเท่ากับ 3.65 ชั่วโมง (ตารางที่ 6) อภิปรายผลว่าในเวรเช้าเป็นเวลาที่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกิจกรรมการรักษายาพยาบาลมากมีการเฝ้าตรวจของแพทย์จึงต้องจึงมีการเตรียมอุปกรณ์ความพร้อมในการรักษายาพยาบาลและเป็นเวลาที่บุคลากรในหอผู้ป่วยปฏิบัติงาน ร่วมกับหน่วยงานอื่นเช่น การเบิกยา การเบิกรับพัสดุ การส่งสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ รวมทั้งยังพบมีผู้ป่วยที่จำหน่ายในเวรเข้ามามากกว่าเวรอื่นจึงมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายมากซึ่ง พบว่าพยาบาลเทคนิคใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการจำหน่ายเฉลี่ยเท่ากับ 171.33 นาทีหรือ 2.85 ชั่วโมง (ตารางที่ 8) ซึ่งทางหอผู้ป่วยได้มอบหมายงานให้พยาบาลเทคนิคปฏิบัติกิจกรรมการจำหน่ายผู้ป่วยเช่นการพิมพ์ใบนัด การเบิกยา เบิกอุปกรณ์ การสรุปเวชระเบียนจำหน่ายและการลงทะเบียนเป็นต้น เมื่อดูเป็นรายหมวดพบว่าในเวรเช้ากิจกรรมที่พบมากและแตกต่างจากเวรบ่ายเวรดึกคือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหอผู้ป่วยใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 1.20 ชั่วโมง (S.D. 0.93) ซึ่งในเวรเช้ามีการบริหารงาน การนิเทศงานและงานแม่บ้านมากทำให้บุคลากรพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ มากกว่าเวรอื่น

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลเป็นรายหมวดในรอบ 24 ชั่วโมง พบว่าเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อมของบุคลากรพยาบาลใช้เวลาเท่ากับ 6.37 ชั่วโมง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหอผู้ป่วยและงานบ้านใช้เวลาเท่ากับ 2.45 ชั่วโมง กิจกรรมด้านวิชาการใช้เวลาเท่ากับ 0.27 ชั่วโมง กิจกรรมในเวลาพักและการใช้เวลาว่าใช้เวลาเท่ากับ 2.03 ชั่วโมง และกิจกรรมรอคอยใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 0.11 ชั่วโมง (ตารางที่ 6) จะเห็นว่ากิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อมบุคลากรพยาบาลใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงมากที่สุด รองลงมาคือกิจกรรมการบริหารหอผู้ป่วยและงานบ้าน เมื่อพิจารณากิจกรรมย่อยพบว่ากิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมของพยาบาลวิชาชีพ ใช้เวลาเฉลี่ยมากที่สุดคือการบันทึกและเขียนรายงานเท่ากับ 173 นาที หรือ 2.88 ชั่วโมง รองลงมาคือกิจกรรมการรายงานและการประชุมปรึกษา ใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 109.21 นาที หรือ 1.82 ชั่วโมง (ตารางที่ 6) อภิปรายว่าการบันทึกรายงานหรือการบันทึกทางการพยาบาล เป็นหน้าที่ของพยาบาลที่จะต้องบันทึกกิจกรรมการพยาบาลที่ปฏิบัติหรือวางแผนในการให้การพยาบาลผู้ป่วย นอกจากการบันทึกแล้วยังมีงานที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกเช่นการรับคำสั่งแพทย์เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความละเอียดรอบคอบเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดของบุคลากรจึงต้องใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมในด้านนี้มาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเดือนใจ ขงพานิช ศึกษาการพัฒนาแบบจำลองการจัดอัตราค่าจ้างบุคลากรพยาบาลตามการวิเคราะห์ภาระงาน หอผู้ป่วยเด็ก โรงพยาบาลตำรวจผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อมใช้เวลามากที่สุดคือการบันทึกรายงาน ส่วน เออร์เดน และรูด (Urden & Roode, 1997) ได้ศึกษาเวลาที่ใช้ของบุคลากรพยาบาลในการปฏิบัติ กิจกรรมการพยาบาลในผู้ป่วยเด็กพบว่าเวลาที่บุคลากรใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง เท่ากับ 42% กิจกรรมการพยาบาลโดยอ้อม เท่ากับ 20% และ กิจกรรมการทำบันทึกรายงานเอกสารของบุคลากรทางการพยาบาล เท่ากับ 21% ส่วนกิจกรรมการประชุมปรึกษาของพยาบาลวิชาชีพมากรองลงมา อภิปรายว่าโรงพยาบาลเชิงรвыประชาชนเคราะห์เป็นโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพและกำลังจะรับการเยี่ยมชมสำรวจโดยสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลจึงมีการประชุมเตรียมความพร้อมภายในหน่วยงานและร่วมประชุมกับทีมสุขภาพอื่น

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงของบุคลากรพยาบาลในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหอผู้ป่วยและงานแม่บ้านใช้เวลาเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ชั่วโมง (ตารางที่ 6) เมื่อดูที่กิจกรรมย่อยพบว่าพนักงานผู้ช่วยเหลือคนไข้ใช้เวลาในงานแม่บ้านเฉลี่ยเท่ากับ 283.14 นาที หรือ 4.71 ชั่วโมง (ตารางที่ 6) เนื่องจากมี

กิจกรรมตรวจนับอุปกรณ์ เตรียมของเครื่องใช้และการทำความสะอาดเพื่อให้มีความพร้อมสำหรับการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลอื่นๆ ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในการรับผู้ป่วยใหม่ของบุคลากรพยาบาลในแต่ละเวร

ผลการศึกษาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลในการรับผู้ป่วยใหม่ของบุคลากรพยาบาลต่อ 1 รายใช้เวลามากที่สุดในเวรบ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 1.09 ชั่วโมง รองลงมาคือเวรดึกเท่ากับ 1.06 ชั่วโมง และเวรเช้าเท่ากับ 0.88 ชั่วโมง (S.D. 0.17) ตามลำดับ (ตารางที่ 7) อภิปรายว่าในแต่ละเวรบุคลากรพยาบาลใช้เวลารับผู้ป่วยใหม่ต่อ 1 รายแตกต่างกันเนื่องจากการเก็บข้อมูลผู้ป่วยที่รับใหม่แต่ละรายยังไม่ได้จำแนกประเภทผู้ป่วยซึ่งกิจกรรมการพยาบาลขึ้นอยู่กับความรุนแรงของโรคและความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยรวมทั้งความพร้อมของบุคลากร จากการศึกษาพบว่ากิจกรรมการพยาบาลการรับผู้ป่วยใหม่ในเวรบ่ายใช้เวลาใกล้เคียงกับเวรดึกแต่มากกว่าเวรเช้าอาจขึ้นอยู่กับความพร้อมของบุคลากรที่ในเวรบ่ายและเวรดึกทางหอผู้ป่วยจัดบุคลากรน้อยกว่าเวรเช้าซึ่งเวรเช้าจัดบุคลากรพยาบาลมากกว่ากิจกรรมการพยาบาลบางอย่างพยาบาลจะช่วยกันปฏิบัติกิจกรรมทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและพบว่ามีผู้ป่วยรับใหม่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเวรเช้ามีผู้ป่วยโรคเลือดธาลัสซีเมีย 1 ราย ซึ่งทางหอผู้ป่วยเตรียมความพร้อมทางด้านอุปกรณ์และสถานที่รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นธนาคารเลือดเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีผลกระทบต่องานประจำวันน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการรับผู้ป่วยใหม่ในกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงและกิจกรรมที่นอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงพบว่ากิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือโดยตรงใช้เวลามากกว่ากิจกรรมการพยาบาลโดยตรงซึ่งส่วนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกเวชระเบียนให้ครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนี้กิจกรรมรับผู้ป่วยใหม่เป็นกิจกรรมการพยาบาลที่ไม่ได้นำมาคิดในการจัดอัตราค่าจ้างซึ่งเป็นการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาลนอกเหนืองานประจำดังนั้นผู้บริหารควรนำปริมาณเวลาดังกล่าวมาพิจารณาจัดบุคลากรเพิ่มในแต่ละเวรตามสัดส่วนจำนวนผู้ป่วยรับใหม่

4. สัดส่วนปริมาณงานทั้งหมดของเวรเช้า เวรบ่ายและเวรดึก

จากผลการศึกษาพบว่าปริมาณงานทั้งหมดในกิจกรรมการพยาบาลโดยตรง กิจกรรมการพยาบาลนอกเหนือกิจกรรมการพยาบาลโดยตรงในเวรเช้ามีสัดส่วนปริมาณงานมากที่สุดเท่ากับ 58.46 ชั่วโมง หรือร้อยละ 47.89 รองลงมาเป็นเวรดึกและเวรบ่ายคือ 32.42 ชั่วโมง หรือร้อยละ 26.56 และ 31.18 ชั่วโมง หรือร้อยละ 25.54 (ตารางที่ 8) คิดเป็นสัดส่วนเวรเช้า เวรบ่ายและเวรดึกเท่ากับ 47.89: 25.54: 26.59 เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนที่กองการพยาบาลได้กำหนดอัตราค่าจ้างเวร

เข้า เวิร์บ่าย เวิร์ค เท้ากับ 40: 35: 25 จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันในเวิร์บเข้าและเวิร์บ่าย อภิปรายได้ว่าเนื่องจากในเวิร์บเข้ามีผู้ปฏิบัติงานมากและกิจกรรมการพยาบาลทั้ง 3 ด้านสูงกว่าเวิร์บอื่น ซึ่งนอกจากมีกิจกรรมการพยาบาลมากแล้ว ยังมีกิจกรรมที่นอกเหนือการพยาบาลสูงจากกิจกรรมบางอย่างเช่นการประชุมปรึกษา การประชุมวิชาการจำเป็นจะต้องปฏิบัติในเวิร์บเข้า โดยเฉพาะปัจจุบันการประชุมเหล่านี้มีความจำเป็นพยาบาลวิชาชีพจะต้องพัฒนาความรู้และมีส่วนร่วมกับทีมสุขภาพอื่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved